

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

L. Actus legitimi conditionem non recipiunt, neque diem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

riorem sensum trahi valeant, mitiorem ac benigniorem sequi oportet. Ratio est; quia odia restringenda, favores autem ampliandi. *Reg. 15. de reg. fur. in 6.*

Quæres secundo. Quæ Regulæ exempla?

1. 1mo. Si quid sub pœna præcipitur, ipso Jure pœna non incurritur, sed solum pœnæ comminatio esse videtur. *Gloss. in cap. Sicut tuis. 33. de Simon. V. Anathematis.* *2do.* Ut pœna incurrat, delictum consummatum, & liquida debet esse probatio. *3tio.* In pœnis nunquam in defectu probationis deferretur Juramentum. *4to.* Pœna in una parte apposita, in altera non censetur repetita. *5to.* Pœna locum non habet, nisi sit expressè constituta.

Quæres tertio. Quæ sunt Regulæ exceptiones?

1. 1mo. In pœnis fit extensio, quatenus verborum significatio proprietatis. *2do.* In pœna excommunicationis Regula non tenet, cum nomine excommunicationis major intelligatur excommunicatio. *Cap. si quem. 59. de Sentent. excom. 3tio.* Ad fraudem removendam in pœnalibus fit extensio, ne illusoria reddatur dispositio. *4to.* Quando in materia pœnali de publica agitur utilitate, facienda est extensio, ne delicta maneant impunita. *5to.* Quando de Ecclesiæ fidei, animarumque agitur favore, pœnalis extenditur constitutio.

REGULA L.

Actus legitimi conditionem non recipiunt, neque diem.

Quæres primo. Qui actus dicuntur legitimi?

1. 1mo. Pro intelligentia hujus Regulæ inter actus legitimos distinguendum est: *1mo.* Aliqui actus dicuntur legitimi, quia per legem sunt introducti, approbati & recepti; tales actus sunt testamentum, codicillus, donatio, venditio, locatio, cum reliquis contractuum speciebus; uti etiam electio, postulatio, sponsalia, matrimonium. De actibus legitimis in hoc sensu præsens

Regula non tractat: sed actus hîc vocantur legitimi, qui ex natura sua, aut speciali Juris dispositione adjectionem conditionis de futuro, vel certæ diei non admittunt. Tales sunt omnes actus, qui ex institutione sua aut Jure sic disponente certam & absolutam verborum formam requirunt. His præmissis

Quæres secundo. Quis Regulæ sensus?

1. 1mo. Actus legitimi, qui vel ex natura sua, sive ex institutione, sive ex speciali

ciali Juris prohibitionem conditionis de futuro contingenti, vel diei appositionem non admittunt, per diei aut conditionis appositionem vitiantur, & invalidi sunt. Ratio est: quia tunc conditionis vel diei adjectio actus contrariatur substantiæ, cum conditionis vel diei appositio vim hujusmodi actuum suspendat, eò quod hi actus instituti sint, ut certò & statim purum sortiantur effectum.

Quæres tertio. Quæ Regulæ exempla?

R. Ex jure canonico sunt sequentia: 1mo. Baptismus, Confirmatio, Pœnitentia Extrema unctio, & ordo, cum ex institutione Christi certam & absolutam verborum formam habeant, conditionem de futuro, & adjectionem diei, à qua valorem suum obtineant, non admittunt, quia effectus horum Sacramentorum à conditione & eventu futuro dependere nequit: ideo quamvis confessarius pœnitentem de cujus dispositione dubitat, in necessitate sub con-

ditione de præsentis, si est dispositus, absolvere valeat, non tamen sub conditione de futuro, ut: absolvo te, si furtum restitueris: absolvo te à die, quâ occasionem hanc deserueris.

2do. Sacramentum matrimonii licet conditionem de futuro honestam admittat, attamen per adjectionem conditionis tribus bonis matrimonii, videlicet indissolubilitati, proli procreationi & fidei conjugali repugnantis vitatur. *Cap. fin. de condition. apposit.*

3^{io}. Electiones & postulationes Prælatorum sub conditione de futuro institui non possunt. *Cap. in electionibus. 2. de elect. in 6* nec ad certum tempus quis eligi valet. *Gloss. in cit. cap. in electionibus. v. incerta.* Nec electus aut postulatus in electionem aut postulationem de se factam sub conditione consentiendi habet potestatem.

4to. Collationes beneficiorum Ecclesiasticorum sub conditione, saltem à Prælati Ecclesiasticis Summo Pontifice inferioribus, fieri non possunt,

C A S U S.

Ad utramque Regulam.

Delinquenda Canonissa sæcularis in Collegio utriusque Sexûs eligitur, vel postularur in Abbatissam per majorem Capituli partem, (A) quibusdam vorum dantibus sub conditione: si statuta ante jurata servatura esset, & electa consensit pariter sub conditione: si Capitulares appromissam reverentiam &

obedientiam præstituræ essent. (B) Quidam Canonicorum opponit electionem illegaliter esse factam: 1mo. quia à duabus partibus concorditer facta non est. (C) 2do. Quia *Delinquenda* puella octodecim annorum. (D) 3^{io}. Quia putaretur esse illegitima, quod quidem in admissione oppositum, sed oppositio-

res

res forsan corrupti ab oppositione destiterunt. (E) 410. Quia disjunctivè elegerunt, vel postulassent. (F) 510. Quia aliquæ conditionatum dedissent votum. (G) 1610. Quia electa conditionatè consensisset, unde cum peccatum esset in

forma, & consentientes indignam elegerunt, pro hac vice penes se & paucos sibi consentientes totam esse eligendi facultatem. Ludovicam igitur quinquagenariam Canonissam Capituli præpositam nominavit. (H)

RESOLUTIO.

(A) **Q**uamvis Ecclesia statum Canonissarum sæcularium non approbet, earum tamen Abbatissæ eodem modo & formâ, quâ Abbatissæ Regulares eligendæ sunt. *Cap. indemnitatibus. 43. §. supra dicta. de elect. in 6.* nec ad electionem Abbatissæ major pars sufficit, si in discordia facta sit, hoc est, si eligentes duas fecerint electiones, & quælibet pars electionem suam per commune Decretum promulgavit. *Cit. cap. indemnitatibus.*

(B) Per Regul. 50. & *cap. in electionibus. 2. de elect. in 6.* vota eligentium absoluta esse oportet, & consensus in electionem similiter absolute & sine conditione ab electa præstandus est.

(C) Si electio in discordia facta fuerat, & major pars unam, & minor pars alteram fecerat electionem, accessus fieri poterat, ita, ut minor ad majorem accederet partem, quo accessu facto, si duæ partes consentirent, confirmanda erat electio, si autem aliæ non accederent, aut accedentes duas partes non facerent, antequam confirmaretur, vel infirmaretur electio, audiendi erant consentientes: interim administratio, absque facultate tamen alienandi est pe-

nes electam à majori parte. *Cit. cap. indemnitatibus. §. sanè.*

(D) Circa ætatem Abbatissarum Regularium in *Cit. cap. indemnitatibus §. 1.* disponitur, quod eligenda non sit nisi tricesimum annum compleverit, quod etiam in Abbatissis sæcularibus requiritur.

(E) Si duæ partes ad minus per accessum in electam consenserunt, electio admittenda & confirmanda est, & accusantes post confirmationem sunt audiendi. *Cit. cap. indemnitatibus §. ceterum.*

(F) Si vota disjunctivè dederunt: postulo vel eligo: nulla erant. *Cap. unic. de postulat. in 6.*

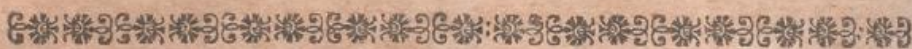
(G) Similiter vota conditionata reprobantur in *cap. in electionibus in cit.*

(H) Eligentes in forma peccantes non ipso facto privati, sed eligendi potestate sunt privandi. *Cap. quia propter 42. de elect. ibi: Qui vero contra præscriptas formas eligere attentaverint, eligenda eâ vice potestate priventur.* Quæ verba de privatione per Judicem facienda intelligi debent, per *Reg. 49.* Demum consentientes in indigni electionem potestate istâ vice eligendi ipso facto privati existunt

existunt. *Cap. eum in cunctis. 7. cap. cum Wintonensis. 2. 5. de elect. cap. perpetua. 7 eod. in 6.*

Quapropter omnibus his in facto.

consistentibus ab uno vel paucis innocentibus electa Ludovica foret confirmanda.

REGULA LI.

Semel DEO dicatum non est ad usus humanos ulterius transferendum.

Quæres primo. Quis hujus Regulæ sensus?

ꝛ. Ecclesiæ, Altaria, Cœmiteria, Calices, Patenæ, Vestimenta, & Suppellex Sacra, mediante benedictione, consecratione aut aliâ Episcopali ordinatione ad cultum divinum & sacrum deputata Ministerium, ad humanos id est sæculares ac profanos, maximè viles & humiles usus non sunt applicanda; Ratio est: quia reverentia rebus sacris debita postulat, ut quæ spiritualibus usibus perpetuò sunt applicata, in sacri Ministerii contemptum ad profanos usus non transferantur. *Can. nulli. 3. caus. 12. q. 2. cap. ad hac. 4. de religiof. domib.*

Quæres secundo. Quæ ex Regula consequuntur?

ꝛ. Deducuntur ex ea sequentia: Primo Sacri Calices, Patenæ, Pallæ, Corporalia, Purificatoria, quæ Sacratissimum CHRISTI CORPUS in Sacramento Altaris proximè attingunt, munda & nitida semper conservari de-

bent: nimis enim videtur absurdum, in Sacris sordes negligere, quæ dedecere etiam in profanis. *Cap. relinqui. 2. de custod. Eucharistia.*

Secundo. Eadem Sacra Vasa à laicis, fœminis &c. non sunt attingenda. *Can. sacratas. 25. dist. 23. Can. in sancta. 41. de consecrat. dist. 1.* imò juxta modernam Ecclesiæ consuetudinem: similia Sacra Vasa attingi non possunt etiam à Clericis, nisi Subdiaconatus Ordine fuerint initiati; quamvis antiquitus juxta *Can. non liceat. 33. dist. 23.* Acolytho dicta Sacra Vasa attingere licebat.

Tertio. Episcopus Calicem in scio vel invito domino consecrans non Calicem sed solum pretium restituere tenetur. *Can. comperimus. 2. caus. 14. quest. 6.*

Quarto. Cadavera Laicorum indumentis Altaris vel Ecclesiæ involvi non debent, nec talia indumenta ad actus concedi profanos. *Can. nemo. 40. Can. ad nuptiarum. 43. de consecrat. dist. 1.*

Quinto.